

דמיא אי משום דחזי לעובד כוכבים דדעתיה לשקועיה: ת"ר הלוקח כלי תשמיש מן העובדי כוכבים דברים שלא נשתמש בהן¹⁰ מטבילין והן טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י צונן כגון כוסות וקתניות וצלוחיות מדיחין ומטבילין והם טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י חמין כגון היורות הקומקמוסין ומחמי חמין מוגעילין ומטבילין והן טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י האור כגון השפודין והאסכלאות מלבנן ומטבילין והן טהורין וכולן שנשתמש בהן עד

2 גמי עבודה זרה עו-עו:

בעיניה: ועד כמה מלבנן א"ר מני ג' עד שתשיר קליפתן וכיצד מוגעילין א"ר הונא ד"ורה קטנה בתוך יורה גדולה יורה גדולה מאי ת"ש דההוא דודא דהואי בי רב עקיביה דאהדר ליה גרנפא דלישא אפומא ומלויה מיא וארתחה אמר רבא מאן חכים למעבד כי הא מילתא אי לאו רב עקיביה דגברא רבא הוא קסבר כבולעו כך פולטו מה בולעו בנצוצות אף פולטו בנצוצות: הסכין שפה והיא טהורה:

הכשרת המטבח לפסח

נערך ע"י יחזקאל הרטמן

3 גמי פסחים ל:

הוא ואסור ואי מלייה גומרי שפיר דמי א"ל כבולעו כך פולטו. כבולעו ממוך רבינא לרב אשי הני סכיני⁶ בפסחא היכי כלי ראשון קר פולטו ככלי ראשון:

4 תוס' שבת מב: ד"ה אבל

שמלנין כמכה ורצנו שמואל מצא ראה לעירוי ככלי שני מהא דק"ל⁷ מתאה גבר ולר"י⁸ נראה לעירוי ככלי ראשון ומצא ראה לד"מס לעירוי ככלי ראשון ונראה לעירוי לא הוי ככלי ראשון ולא ככלי שני אלא מנצל כדי קליפה דהא ק"ל כשמואל

10 משנה ברורה ס"י תנב ס"ק כ

ויזהר לשפוך עליהם בוריות ולא על-ידי זריקה באויר, דזה לא חשיב עירוי. ויזהר שישפוך עליהם מן הכלי שבישל בו המים, אבל לא ישאב עם כלי אחר מהקדירה ולערות עליהן להגעיל, דזה מקרי כלי שני אם מגעיל בלא אבן מלוכין, אם לא שזוהה הכלי ששואב עמו תוך הקדירה עד שהמים מעלין רתיחה בקדירה קטנה, אז מקרי שפיר כלי ראשון מ"א בשם

10 משנה ברורה ס"י תנב ס"ק כ

ויזוהר לשפוך עליהם בוריות ולא על-ידי זריקה באויר, דזה לא חשיב עירוי. ויזהר שישפוך עליהם מן הכלי שבישל בו המים, אבל לא ישאב עם כלי אחר מהקדירה ולערות עליהן להגעיל, דזה מקרי כלי שני אם מגעיל בלא אבן מלוכין, אם לא שזוהה הכלי ששואב עמו תוך הקדירה עד שהמים מעלין רתיחה בקדירה קטנה, אז מקרי שפיר כלי ראשון מ"א בשם

5 ש"ך יו"ד ס"י קה

ח אם שניהם חמים מחום כ"י ראשון כו'. ודעת מהרש"ל צא"סור והימר שלו [מסנות ועטרת שלמה סימן נה אה צ] וצסקרו [יס של שלמה] פרק כל הבשר [פולין פ"ח סוף] סימן ע"א דצדצר גוש כגון חמיכת צטר או דג או אורז או דומן דמעריך חם מן הקדירה, אם היד סולדת צו דינו לעולם ככלי ראשון. ואין צידי

6 מגן אברהם ס"י תמוז ס"ק ט

לכתחילה¹⁰¹. ונראה ד'י דאם נשפך מכלי שני על צונן אין להחמיר כלל, ומכל שכן דאין להחמיר צטעל"ה¹⁰² אך כשהניחו עליהם כ"י¹⁰³ חמיכה צטר רותם צקערה יש להחמיר, דכתבו הפוסקים ציורה דעה סימן ז"ד [סעף ז] דצדצר עב כזה לעולם הוא ככלי ראשון כל זמן שהיד סולדת צו. ועיין [או"ח] סימן ש"ח סעף ט'

8 ט"ז ס"י תנא סעף ו'

אוסר, וכן הוא צמהר"ל [הלכות הגעלה עמוד כח]: (יא) דהגעיל הקערות. נראה טעם מומרתם מפני המון העם ללא ידעו לחלק בין רוב תשמישין ככלי ראשון או לפעמים. ומ"א כתב וכן ככל

7 שולחן ערוך ס"י תנב

ד כ' בלים שמשתמשים בהם מ [כ"א] (ט) על ידי האור (ח) כגון שפודים ואסכלאות דכיוצא בהם י [כ"ב] א צריכים ליבון ל [כ"ג] והליבון [הוא] (ט) [כ"ד] עד שיהו נצוצות (ט) ניתוין מהם: הגה יא [כ"ה] (ט) ויש (ט) מקילין אם נתלנן כל כך (ט) סקס נשקר עליו מנחון [כ"א] ומוסיגין כסגרא ראשונה ככל דבר שדינו בלגון [כ"ב] אבל דבר שדינו בהגעלה רק שיש צו סדקים או י¹ שמממירין ללבונו סגי לבלגון קל כזה: יב [כ"ז] (ט) [כ"ג] א תלוזה י צריך ליבון:

7 שולחן ערוך ס"י תנב

ה מ [כ"ד] בלים שנשתמש בהן בחמין כפי תשמישן הכשרין [כ"ז] [כ"ח] אם תשמישין בכלי ראשון כגון כף שמניסים בו בקדירה צריך (ט) להכשרין בכלי ראשון ואם יג תשמישין בכלי שני [כ"ח] (ט) הכשרין יו בכלי שני [כ"ז] ובלי שמשתמשים בו בעירוי שמערה מבלי ראשון לא סגי ליה יד בהכשר דכלי שני: (ט) [כ"א] אלא [כ"ג] צריך (ט) לערות עליו מבלי ראשון: הגה [כ"ח] א כל הכלים שיש בהן פו (כ"ב) סדקים או גומות או תלוזה (י) [כ"א] והוא פו (כ"ב) בתוך הכלי ולא יוכל לנקות ולנקותין אין להגעיל וצריכין יו ליבון במקום הסדק והתלוזה:

7 שולחן ערוך ס"י תנב

ו ס [כ"ט] כל כלי הולבין בו אחר רוב תשמישו הילבך קערות [כ"א] אף על פי י שלפעמים משתמשים בהם בכלי ראשון על האש כיון שרוב תשמישן הוא בעירוי שמערה עליהן מבלי ראשון כך הוא הכשרין: הגה [כ"ז] א ויש מממירין (ט) [יא] להגעיל הקערות ככלי ראשון (ט) וכן הוא המנהג א וכן ככל דבר שיש לחוש שמה נשתמש צו ככלי ראשון כגון כפות וכדומה לזה א ויש מממירין להגעיל כל כלי שמהם אף על פי שתשמישן (ט) כגון משוס יו שלפעמים משתמשים בהן בחמין [כ"א] וכן הוא המנהג להגעילן [כ"א] ונדיעבד סגי להו [כ"ב] (ט) צטיפה א [כ"א] א וקערות גדולות (ט) שלא יוכל להכניס תוך כלי ראשון [כ"ז] ימן עליהם יח אכן [כ"ג] מלונן ויערה עליהם רותחין מכלי ראשון והיו ככלי ראשון וכן כל כיוצא בזה [כ"א] ויעציר האכן [כ"ח] על כל הכלי שאו מגעיל כולו:

7 שולחן ערוך ס"י תנב

ב כ [כ"ג] השלחנות והתיבות אה שמצניעים בהם אוכלים כל השנה רגילים (כ"ג) לערות עליהם רותחין [כ"ח] לפי שלפעמים נשפך מרק מן הקדירה לתוכן:

7 שולחן ערוך ס"י תנב

ב כ [כ"ג] בלי יבוכית אפילו מבניסן לקיום מ [כ"ג] ואפילו נשתמש בהם בחמין [כ"ח] אין צריכים שום הכשר שאינם בולעים ובשטיפה בעלמא סגי להו: הגה (ט) [כ"ח] א ויש מממירין ואומרים דכלי זכוכית אפילו הגעלה לא מהני להו מ"א [כ"ח] א וכן [כ"ג] המנהג צאשכנו ובמדינות אלו

11 שולחן ערוך ס"י תנב

ב ג [כ"ד] יש ליהדר מלהגעיל ו' בלי בשר ובלי חלב ח (א) ביחד א אלא אם כן (ז) [כ"א] אחר [כ"ב] מהם אינו (כ"ב) כן יומנו: הגה [כ"ד] וכל שכן כלי של (כ"ב) אסור (ח) על כן נהגו שלא להגעיל מ [כ"ד] (ט) שום כלי כן יומנו: ג ד [כ"ח] לא יניח בלים הרבה לתוך כלי ויגעילם יחד: הגה (ט) [כ"ח] א אם (ט) נגעוסי זה בזה: